

Til Stortingets Familie- og Kulturkomité

Høring 17. Oktober 2016

Gjelder Kulturbudsjettet 2017, Kap. 325, post 78 (Ungdommens Kulturmønstring)

UKM trenger 3 millioner kroner ekstra, og midlene trengs nå!

UKM har gradvis blitt endret fra et sjangerdelt visningskonsept arrangert av voksne, til en åpen arena hvor medbestemmelse, læring og møter mellom ungdom er de viktigste faktorene. Det opprinnelige navnet er ikke lenger dekkende, og i 2015 ble betydningen av forkortelsen UKM endret fra "Ungdommens Kulturmønstring" til "Ung kultur møtes".

Det arrangeres fortsatt lokalmønstringer, fylkesmønstringer og en nasjonal UKM-festival, men Ung Kultur Møtes er også en helårlig metode for å stimulere og synliggjøre ungdomskultur. Målet er kreative og rike oppvekstmiljø, og arbeidet har best effekt der det er et tett samarbeid mellom alle offentlige aktører som bibliotek, kulturskole, fritidsklubb, DKS og UKM.

Vi er nå inne i en kommune- og regionreform. Kultur har ikke vært langt framme i debatten, men forhåpentligvis vil reformen føre til robuste strukturer og kompetente fagmiljø også på kulturfeltet. All erfaring tilsier imidlertid at trygghet og nærhet er viktige suksesskriterier for arbeid med barn og unge. Når avstanden øker blir det vanskeligere å delta, prestasjonsangsten stiger og eierskapet synker. Dette gjelder så vel UKM, som kulturskoler, fritidsklubber og andre aktiviteter.

Hvordan sørger vi for at distrikts-Norge fortsatt blir et spennende sted å vokse opp? Hvem skal sørge for at kulturopplæring, kunstopplevelser og deltakelse fortsatt er tilgjengelig der barn og unge bor? Her i landet har vi en sterk frivillighetskultur. Korps, kor og andre foreninger gjør en fantastisk jobb, men frivilligheten kan ikke bære ansvaret for nærmiljøene alene. Det trengs stabile offentlige strukturer.

Hvordan kulturen rigges i sammenslåtte kommuner er selvsagt lokaldemokratiets ansvar, men vi må hjelpe til med å synliggjøre og prøve ut gode modeller, og hvem skal sørge for dette, om ikke kulturpolitikere på nasjonalt plan?

Vi skal huske at lokale og regionale kulturetater har blitt systematisk nedbygget siden 80-tallet. I dag har få kommuner egen kultursjef, og de fleste fylkeskommuner har begravd kulturavdelingene i en regional utviklingsavdeling. Vaktbikkjene i kommune-Norge er altså verken så mange eller så sterke som før.

Samtidig har de praktisk-estetiske fagene i skolen blitt nedprioritert. Da jeg gikk på ungdomsskolen hadde vi 6 timer valgfag musikk i uka med en svært kompetent musikk lærer. Vi vet alle hvordan dette er i dag.

Dette er altså bakteppet for kommunereformen. Stortinget har nettopp bedt Regjeringen utarbeide en plan for hvordan man igjen skal styrke de estetiske fagene, men i mellomtiden

har vi mistet nesten en generasjon av lærere og elever. La oss slippe å oppsummere kommunereformen på samme måte om noen år!

Kulturarbeid for barn og unge er viktigere enn noen gang, også i et folkehelseperspektiv. Utenforskap er et aktuelt tema, og ungdom sitter stadig mer hjemme. Initiativet til opprettelsen av et nasjonalt senter for ungdomsmedvirkning er svært positivt, men vi trenger flere tiltak.

Samhandlingsreformen i helsesektoren har undertittelen "Rett behandling – på rett sted – til rett tid". Kanskje er det på tide at vi også får en samordningsreform på kulturfeltet, slik at vi får mest mulig effekt av kulturkronene på tvers av organisasjoner, sektorer og fagfelt?

UKM Norge jobber allerede sammen med Norsk Kulturskoleråd, Ungdom og Fritid, Noku, Norsk bibliotekforening, Kulturtanken og mange andre. Hovedfokus er å utvikle kreative og rike oppvekstmiljø, og samtidig begeistre, bevisstgjøre og ansvarliggjøre lokalpolitikere og kommunale ledere.

UKMs viktigste virkemiddel i dette arbeidet er lokale stimuleringsmidler. De siste tre årene har UKM Norge bevilget 5,5 millioner i støtte til lokale utviklingsprosjekter. Dette har muliggjort hundrevis av workshops, utviklingstiltak og kulturmøter. Det er viktig å merke seg at egenandelkravet på 50%, har utløst et tilsvarende beløp i friske midler lokalt, og dette er tiltak som virker, som sikrer medbestemmelsen i det lokale kulturarbeidet og hvor pengene går direkte til aktivitet.

Nå, i forkant av reformene trengs det et skikkelig løft! Vi ber derfor komiteen om å bevilge 2 millioner kroner til opptrapping av ordningen med lokale stimuleringsmidler, samt 1 million øremerket samordningstiltak med de øvrige offentlige aktørene på kulturfeltet.

Takk!

For UKM Norge

Torstein Siegel
Daglig leder